

KAREL KUBEŠKA

MENUET PODPATKŮ DALEKO ODSUD

Pilot

Stedavd jsem
leby pláči,
když ještě školní lavice
sahala mi pod bradu.
Teď obzorem bezbřichým
sím s křídly na rukou
vstříc oblakům

k smíchu malých
v deklahedu toho

KAREL KUBEŠKA

MENUET PODPATKŮ DALEKO ODSUD

Pilot

Středem jsem
leby ptáků,
když ještě skodní lavice
sahala mi pod bradu.
Teď obzorem bezbřehým
sám s křídly na rukou
létám vstříc oblakům

Ke smích malých
i v delekoledu toho

KAREL KUBEŠKA

MENUET PODPATKŮ DALEKO ODSUD

**NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA**

© Karel Kubeška, 2024

Illustrations © Zack Horton, 2024

Cover art © Žaneta Kortusová, 2024

Czech edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2024

ISBN 978-80-278-0171-8 (print)

ISBN 978-80-278-1392-6 (ePub)

ISBN 978-80-278-1393-3 (mobi)

ISBN 978-80-278-1394-0 (pdf)

Věnováno mému příteli Karlu Koppovi
(1954–2005)

**UZEL?
JEDINĚ ROZETNOUT
A NIKDY NEROZVAZOVAT!**

(Josef Slanec, obuvník)

ROVNÝMA NOHAMA DO POEZIE

V zakouřené kanceláři se už skoro nedalo dýchat. Inženýr Markvart, sedící naproti mému stolu, si právě vložil mezi rty cigaretu, její konec ožehl zapalovačem, a nedokouřenou ji po pár tazích přidal na popelník k předchozím dvěma. Byl to jeho zvyk. Pokaždé když vedoucí OTORD (Odbor technicko-organizačního rozvoje dopravy) pan Toms přinesl do kanceláře nějakou práci, pan Markvart se jí s elánem chopil a automaticky začal kouřit několik cigaret najednou. Dnes už to byl třetí úkol přímo pro pana inženýra. Já mezitím seděl naproti němu, inhaloval nikotin a nedělal nic.

Vlastně ne tak docela. Přemýšlel jsem, jestli zakončím dopoledne obědem s Čárlím ve studentské menze ve Spálence, nebo zda si koupím guláš se šesti vedle v bistru. Přemýšlení ukončilo zazvonění černého bakelitového telefonu na mém stole. Čárlí. Oběd v menze a pak cigárko v parku na Karlově náměstí. „A stejně jako

včera, ty deset a já deset. Sraz ve dvanáct.“ Uvedený počet, zmíněný v telefonátu, se netýkal cigaret ani ničeho jiného hmotného, ale na psacím stroji napsaných originálních básní. Hm, teď je jedenáct dvacet. Mám na těch svých deset básní tak asi půl hodiny. Odsunul jsem telefon a na jeho místo jsem si připravil psací stroj, založil do něj papír, a pro jistotu jsem ještě pod kopírák přidal průklepový papír. O čem budu psát? Můj pracovní stůl příliš mnoho inspirace nenabízel.

Co se týče pořádku a uspořádání věcí na pracovním stole zaměstnance národního podniku Benzina, panovala jasná představa, kterou mladí elévové jako já nuceně dodržovali. Prostý dřevěný prefabrikovaný stůl měl rozměr sedmdesát na sto čtyřicet a měl překvapivě dobrou stabilitu. Mezi povolené věci umístěné na horní desce stolu patřil robustní telefon s vytáčením číselníkem a masivní vidlicí, ve které se houpalo těžké sluchátko propojené s přístrojem černou kroucenou šňůrou. Dvě obyčejné tužky, nepromokavé ořezávátko připevněné k boční hraně stolu, propisovací tužka nebo plnicí pero – nikoli obojí, pravítko, trojúhelník, elektrická kalkulačka s velkým zeleným displejem, čtverečkový poznámkový blok a psací stroj značky

Consul. Stůl měl dvě zásuvky. V té horní jsem měl ještě gumu s obrázkem slona, několik mincí, pár podnikových oběžníků týkajících se připravované úpravy cen benzínu a štůsek čistých papírů, tenoučkých průklepáků a použitých kopíráků. Mít na stole nebo v šuplíku knížku, slovník nebo časopis bylo zakázané a při případném zjištění takového přestupku hrozilo odebrání prémie.

Zaujetí poetickou tvorbou, které jsme s Čárlím sdíleli už nějakou dobu, mělo svůj původ v namyšlené osobní jistotě, že to, co dokážou hojně publikovaní komunističtí básníci jako třeba Karel Sýs nebo Václav Hons, my dokážeme taky. Rychleji, vtipněji a elegantněji. Šibeniční termíny, které jsme si navzájem dávali, měly své odůvodnění v tom, že jsme byli přesvědčeni o povrchnosti a plytkosti většiny normalizační literatury, poezii nevyjímaje. Proto ta cílená snaha „hodit“ na papír první nápad, který nás napadne. Jenom je třeba to ozdobit nějakým cingrlátkem, třešničkou či ozdobičkou v podobě novotvaru, onomatopoeie, pleonasmu, epitetonu, komparace, metafory nebo, a to především, oxymóra. Prostě jsme je chtěli trumfnout, nebo se jim alespoň vysmát. A současně se královsky pobavit při vzájemném předcítání

narychlo spíchnutých kreací obsahujících předstíranou hloubku, falešnou romantiku a bezobsažný patos.

Ještě před čtením literárních děl z našeho pera jsme si s Čarlím dopřáli luxus akademické jídelny, do níž jsme měli přístup díky lístkům, které jsme získali od jednoho mého studujícího kamaráda. Pokrmy podávané v menze měly sice průměrnou úroveň, ale pro nás byly důležité tím, že se jednalo o kompletní menu. Polévka, výběr ze tří hlavních jídel, malý zákusek a vlažný čaj z přenosné várnice. A to za necelých dvacet korun československých. Příjemné zvýhodnění jinak nepříliš dobré osobní finanční situace. Pro nás, asi dva roky po ukončení studia na Vysoké škole ekonomické, byla pravidelná návštěva studentské jídelny částečným návratem do studentského života, včetně možnosti seznámení se s nastupující generací. Postupně jsme si udělali seznam přezdívek zajímavých typů a psali jsme jim prezenci. Někteří byli pravidelnými návštěvníky, jiní chodili jen občas. S některými jsme mluvili, jiné jsme jenom pozorovali.

Střípky z těchto letmých setkání byly další inspirací pro naši tvorbu. Teplé jarní počasí nám následně umožnilo sedět nedaleko

Novoměstské radnice na lavičce a chlubit se svými nápady. Poctivě jsme se střídali a navzájem nechápali, jak zrovna na to mohl ten druhý přijít. První se ujal slova Čárlí. Pak jsme se pravidelně střídali.

Čárlí, občanským jménem Karel Kopp, můj kamarád z ekonomky, začal dnešní deklamaci těžkým kalibrem, a sice vzpomínkou na virtuální exotický výlet – *Bombajské epiteton*.

Poté, co jsme vyhodnotili úroveň atmosféry, kterou se podařilo vytvořit díky užití některých méně obvyklých slov, ocenili naprostou plochost textu a společně vyslovili uznání nad chybějící pointou, jsem se ujal slova a vytáhl jeden ze svých trumfů, pochmurnou, na výrazové prostředky záměrně i z donucení chudou úvahu nad pomíjivostí věků – *Samotář*.